

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 253. — ŠTEV. 253.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 28, 1925. — SREDA, 28. OKTOBRA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII

POLOŽAJ V PREMOG. INDUSTRIJI

Voditelj antracitnih premogov je sporočil newyorškim prodajalcem premoga, naj kupujejo mehki premog, ker nameravajo antracitni premogarji do konca izvojevati svoj boj. — Cilj delodajlcev pa je "zdrava" mezdna lestvica. — Lewis je tudi zanikal, da se bliža premirje.

PHILADELPHIA, Pa., 27. oktobra. — Mir v antracitnih premogovnih poljih je še nadalje le upanje. Tako iz vrst delodajlcev kot voditeljev premogarjev je prišla odločna izjava, da ne razpravljajo o nikakem predlogu, kojega namen bi bil uravnati zadevo in da tudi ni pričakovati nobene takega predloga.

General Charles W. Berry, načelnik premogovne komisije države New York, je izvedel vse to od Samuela D. Warrinerja, glavnega predstavitelja delodajlcev, nakar se je takoj vrnil v New York.

Ob istem času pa je tudi postalo jasno, da se pripravlja dolg in oster boj med delodajlci in premogarji. Sedaj, ko traja stavka skoro dva meseca, so nekateri delodajalci prepričani, da lahko vprižore zaključni boj glede dveh glavnih zahtev: — prvič glede tega, kar imenujejo mezdní dogovor, ki bi bil "ekonomski" zdrav, in drugič kako jamstvo, da bodo tekom bodočih mezdnih pogajanj ostali možje na delu.

Dejstvo, da ni pričakovati nobene neposredne uravnave, je prva stvar, glede katere sta soglašala Lewis in Warriner v številnih mesecih, če ne letih. Oba sta podala isto izjavo z vsem povdankom, in Warriner je dostavil, "here isn't a hen on the nest".

Odločnost teh zanikanj glede miru pa je le en znak. Vspričo preteklih mezdnih sporov v antracitni industriji pomenjajo ta zanikanja lahko dolg in srdito izvojevanje boja, a na drugi strani je mogoče, da ne pomenjajo sploh ničesar in da bo tem zanikanjem v zelo kratkem času sledilo obnovenje pogajanj.

Tekom zadnjih štirih ali petih dni so prevladovala govornice o neposredni uravnavi, a dosedaj niso imele nobenega drugega uspeha kot da so strmoglavile vse načrte generala Berry-ja in mogoče tudi drugih državnih kurilnih administratorjev, da dobe zadostno zalogo mehkega premoga in drugih nadomestil za prodajalce na drobno. Baš v trenutku, ko so prodajalci že sklenili nabaviti si večje zaloge mehkega premoga, so se zopet pojavile govornice o bližajočem se miru, in prodajalci so se zopet pričeli obotavljati.

— Odkrito rečeno, — je pojasnil Berry, — sem prišel semkaj, da doženem, kaj je resnice v govoricah glede uravnave stavke. Newyorški prodajalce skušamo pregovoriti, da se založe z mehkim premogom, a to delo je bilo ovirano vsled poročil o bližajočem se miru. Prišel sem obiskat Mr. Warrinerja, da izvem resnico glede teh poročil, ker sem hotel informacije iz prve roke. Če bi bila ta poročila resnična, bi krenili p oeni poti če pa bi bila neutemeljena, pa po drugi. Sedaj, ko sem dognal resnico, se vračam, da pospešim naš načrt za uporabo mehkega premoga in drugih nadomestil za antracitni premog.

General Berry je dobil od Warrinerja pooblastilo, da sporoči prodajalcem premoga v New York naslednje:

— Nobene resnice ni v govoricah o uravnavi in tudi nobenega neposrednega izgleda, da bi stavko uravnali. Odločno sprejemam vaš predlog, da naj se prodajalci v New Yorku založe z mehkim premogom.

General Berry ni videl Lewisa, ki ima svoj glavni stan v hotelu Bellevue-Stratford. Preje preko dneva je Lewis odločno zanikal mirovna poročila. Izjavil je, da vztraja 158,000 premogarjev v pokrajini trdega premoga trdno pri zahtevah, katere so stavili delodajlci.

Warriner pa trdi, ravno nasprotno. — Vsa poročila, ki prihajajo iz antracitnega okraja, — je re-

Najdražja želja sodobnega sveta.

Trgovinski tajnik Hoover je izjavil, da je mir najdražja želja celega sveta. — Če bi se duh, ki prevladuje sedaj v Evropi, pokazal leta 1914, bi bila preprečena svetovna vojna.

WASHINGTON, D. C., 27. okt. — Če bi se julija meseca leta 1914 pojavila v Evropi ista volja, da se uravna difference mirnim potom, kot jo kažejo sedaj, bi ne bilo zadnje desetletje zapisano v zgodovino s krvjo. — je rekel večeraj trgovski tajnik Hoover v nekem nagovoru, katerega je imel na konvenciji International Young Mens Christian Associations.

— Če bi mogli vprižoriti splošno ljudsko glasovanje med prebivalstvom sveta, da razkrijemo njega najdražjo željo, — bi zmagala z velikansko večino želja, da se zagotovi mir. Negleda na razburljive mednarodne točke, — obstaja sedaj bolj kot kdaj prej večja in bolj splošno razširjena želja po miru.

Trgovinski tajnik je rekel nadalje, da so uporaba številnih razkritih fizikalnih znanosti, povečanje uspešnosti, tako pri delaveh kot izvrševalnih uradnikih, izločenje industrialnega trošenja ter uveljavljanje prohibicije, povečanje naše življenske standarde do nepričakovanih višin. Dostavil pa je, da je imelo to povišanje standardov tudi stranske produkte, katerim moramo posvetiti svojo brigo.

— Dokazi teh stranskih produktov, — je rekel, — tiče v oslavljenju moralnega čuta, ohlapljenju družinskih vezi, kriminalnosti mladih, kršenju postav od strani starih in tako dalje.

Tajnik je zahteval komečno ustvarjanje agencij za ojačenje moralnih in duševnih opor, "katere bi bilo mogoče vsprejeti z materialnimi agencijami napredka".

Francoski kabinet je včeraj resigniral.

Padec francoskega kabineta je v glavnem posledica zmedenega stanja francoskih financ. Možni naslednik sedanjega ministr. predsednika.

PARIZ, Francija, 27. oktobra. Ministrstvo Painlevé-ja je odstopilo.

Se predno je dospelo to poročilo, se je vedelo, da bo še danes ta važna odločitev. Pri tem gre za razlike v nazorih med finančnim ministrom Caillauxom na eni ter ministrskim predsednikom Painlevéjem ter zunanjim mini-

kel, — kažejo, da je stavka nepriljubljena v vrstah unijskih premogarjev in da nočejo nič drugega kot to, da se jim dovoli vrniti se na delo. Kljub temu razpoloženju, o katerem trdijo zastopniki delodajlcev, da je splošno med premogarji, pa je Warriner priznal, da je vpliv unije izvanredno močan in da je vsled tega nemogoč vsak neodoben ali nereden konec stavke.

Če bo trajala stavka še nadaljna dva meseca, bodo izgubile premogovne kompanije lep del trgovine in mogoče je, da bodo takrat bolj pripravljeni pogoditi se kot pa so bile tekom preteklega poletja, ko so se pogajanja še vršila.

Španska kampanja v severni Afriki.

Nova ofenziva, katero nameravajo vprižoriti Rifci, ima namen pogognati Špance v morje. Opazovalci pravijo, da se pripravlja Abdel Krim na ta pogon.

LONDON, Anglija, 27. oktobra. Privatna poročila, katere so prinesli v London potniki, ki so se vrnili iz Maroka, kjer se jim je mudila izvanredna prilika, da opazujejo dogodke, namigujejo, da namerava vprižoriti Abdel Krim odločno ofenzivo proti španski poziciji pri Adžirju. V namenu, da zavarujejo svoje sedanje zasedenje rifskega glavnega mesta, bi morali Španci zasesti morskobal pri Suani ter tudi več gorskih višin, ki obkrožujejo mesto Adžir.

Abdel Krim pa je prepričan, da bo šlabo vreme neizmerno otežilo tozadevne operacije, če jih sploh ne bo onemogočilo. Vsled tega se bo poslužil proti Francozom le defenzivnih taktik ter obrnil vso svojo silo proti Špancem.

Izvedelo se je, da so Rifci pravnomočno založeni z vojnim materialom in da je njih morala, kljub številnim nasprotnim poročilom, še vedno uzorna in presenetljivo dobra.

Nadalje se je doznalo, da je postala španska cenzura v zadnjem času še bolj stroga kot je bila dosedaj in da je ta stroga cenzura vzrok optimističnih poročil, ki so prihajala v zadnjem času iz Madrida.

Ta poročila so javljala, da go-dejo maroški vstaši na zadnjo struno in da bo do spomladaj njih odpor proti Francozom in Špancem popolnoma zdrobljen. Potniki, ki so prišli iz Maroka, so pa povsem drugačnega mnenja ter so prepričani, da so bodo Maročani uspešno branili, dokler jih bo vodil mož takega kalibra kot je Abdel Krim.

Samomor irskega republikanca.

LONDON, Anglija, 27. oktobra. Znan irski žurnalst in parlamentarec Darrel Figgis se je zastrupil s plinom. Pokojnik je igral veliko vlogo v bojih za irsko svobodo.

strom Briandom na drugi strani. Spori predmet je bil v glavnem finančni program prvega.

Dan se je pričel s pogovorom, katerega je imel Painlevé s prejšnjim ministrskim predsednikom Herriotom, voditeljem radikalnih seccijalistov. Herriot zavzema važno stališče v poslanski zbornici.

Krog desetih ure so se nato sestali člani kabineta. Ko so se kmalu nato razšli, je bilo znano, da je kabinet resigniral, so izjavili, da se bodo ob treh popoldne sestali na konferenci s predsednikom republike.

Francozi lahko plačajo svoj dolg.

Senator Borah je odgovoril na kritike glede zavrnitve načrta za fundiranje franc. dolga. — Združeni edrževe nočejo prevzeti bremena svetovne vojne. — Navedel je tudi visoke stroške vzdržanja francoske armade.

WASHINGTON, D. C., 27. okt. V odgovoru na pismo Charles Pieza, predsednika Illinois Manufacturers' Association, je ugotovil senator Borah, načelnik senatskega komiteja za zunanje zadeve, svoje stališče glede francoskega dolga.

Senator Borah trdi, da je kongres dolžan ameriškim davkoplačevalcem gledati na to, da se izpolni dane obljube. On je mnenja, da so Francozi v polni meri usposobljeni plačati dolg ter opozarja na dejstvo, da je francosko časopisje obsodilo predlog predsednika Coolidgea glede razoroževalne konference po sklenitvi dogovorov v Locarno. Navedel je tudi statistike, ki kažejo prosperiteto Francozov, o katerih pravi, da so najboljše stoječe narod v Evropi.

V svojem pismu je Mr. Piez ostro kritiziral zavrnitev pogojev, katere je pred kratkim ponudila Francija ter dvignil vprašanje, če je taka zavrnitev pravična za Francijo ali "businesslike".

Senator Borah opozarja Pieza na dejstvo, da ni bil stavljen dosedaj še noben predlog, naj privatni bankirji v tej deželi skrijejo svojo obrestno mero za polovico ter razveljavijo del svojih posojil za Francijo.

— Edini cenjen denar za inozemce v Združenih državah, — je dostavil, — je javni denar.

V tem pismu senatorja Boraha se glasi med drugim:

— Vi ugotavljate, da bi tajnik Mellon in M. Caillaux lahko dosegla uravnavo, če bi se ne bala neodločenosti zakonodajnih zastopstev obeh dežel. Jasno je, Mr. Piez, da ne poznate Mellona. Lahko rečem, da bi ne prišel Mr. Mellon nikdar v zadrege, če bi hotel storiti nekaj, kar bi smatral za primerno, izključno le raditega, ker bi mogoče kdo drugi tega ne odobral.

— V tej zadevi je ena točka, kateri po mojih mislih ne posvečate zadosti pozornosti. Denar, katerega smo posodili Franciji, je bil denar ameriških davkoplačevalcev, posojen na temelju najbolj slovesnih obljub, da bo vrnjen s primernimi obrestmi. Moške in ženske se je pozivljalo, pogosto preko njih sredstev, naj spravijo skupaj ta denar. Senatorji in kongresniki so pozivljali svoje volilce, naj kupujejo bonde ter jim zagotavljali, da bodo naši častljivi zavezniki vrnili denar, kakorhitro bo vojne konec.

— Kot mož, ki sem se udeležil te zakonodaje ter javnih obljub, sem mnenja, da nimam pravice naložiti ta inozemski dolg prebivalstvu te dežele, razven če me slednje avtorizira storiti to.

— Glede zmoglosti Francozov, da plačajo, soglašam v polni meri z vami. John D. Rockefeller, bi ne mogel poravnati svojega dolga v "laundry", če bi izdal ves svoj denar za jachte, draga vina in za lovske kočje. Francija je vzdržala izza vojne aktivno armado 700,000 do enega milijona mož, z rezervno armado 4,500,000. Francija je zgradila več aeroplanov kot pa Anglija, Združene države in Japonska skupaj. Sedaj ima kakih

LIGA JE ZAUKAZALA KONEC BALKANSKE VOJNE

Armadi obeh nasprotnikov se morata umakniti v teku 60 ur. — Ultimatum pozivlja vojskujoče se, naj se umaknejo na lastno ozemlje. — Francoski, angleški in italijanski opazovalci bodo odšli na fronto, da ugotove, če je bil res uveljavljen mir na meji.

Poroča Wilbur Forrest.

PARIZ, Francija, 27. oktobra. — Francija, Anglija in Italija, — najbolj mogočna kombinacija sile v Evropi, so ukazale včeraj Grški in Bolgarski, naj umakneta svoje sile za narodne meje v teku šestdesetih ur. Ta ultimatum zahteva tudi, da obvestijo balkanski petelinji svoje poveljnike o tej odredbi v teku štiri in dvajsetih ur.

Francoski, angleški in italijanski vojaški atašeji v Sofiji in Atenah so dobili povelje, naj se sestanejo v jugoslovanskem mestu Nišu, v bližini pozorišča sovražnosti. Odtam bodo odšli na pozorišče ojev ter takoj sporočili v Pariz, če so bile nasprotne sile res odpoklicane.

Svet Lige narodov se je sestal včeraj zvečer v zunanjem uradu, v isti dvorani, v kateri so bila leta 1919 otvorjena mirovna pogajanja. V tej dvorani so včeraj zvečer največje sile v Ligi zapretele Grški in Bolgarski s posledicami člena XI. dogovora glede Lige, če ne bosta uveljavili miru v teku šestdesetih ur.

Francoski zunanji minister Briand kot predsednik sveta ter angleški zunanji minister Chamberlain, ki je prišel na sejo iz Londona, sta bila edina govornika včeraj zvečer. Izprva so hoteli dovoliti Atenam in Sofiji osem in štirideset ur, da dasta vojim četam povelje, da se vrnejo za narodno mejo, a Chamberlain je zahteval, da se ta čas skrajša na polovico.

Chamberlain je izjavil tekom privatne seje, da se bo takoj posvetoval s svojo vlado glede uporabe angleškega brodogradništva pri izvedbi sankcij, določenih za take slučaje, če ne bo sledila poveljem zadovoljiva akcija.

Prvotna kazen bi brez dvoma zavzela obliko blokade, a svet je sprejel resolucijo, ki preti s "strogo kaznijo" v slučaju, da bi se obnovilo boje. Ker so podprli resolucijo trije najbolj mogočni narodi Evrope, je očitno, da se bosta obe majhni balkanski državi pokorili.

200,000 mož, ki se bore proti Rifci, po podpisu dogovora v Locarno namignil, da bi bila umestna nova razoroževalna konferenca, je francosko časopisje skoro soglasno obsodilo ta predlog. V Evropi ni nobenega naroda, ki bi užival tako prosperiteto kot jo uživa svetovni narod.

— Posodila je velike svote denarja drugim deželam, da vzdrže slednje svoje vojaške naprave. — Ko je predsednik Coolidge, ki skuša odvzeti narodom celega sveta drobečo težo oboroževanja, francoski narod.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75
300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljateljce, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarnem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOKAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NARAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.— Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En solo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za novostvarstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" tiskajo vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalište naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.



NAGRADE ZA UMROR.

Morenje ljudi postaja v Združenih državah z vsakim dnem bolj procvitajoče se biznis. Potem ko je komaj pred par meseci Bankers Association of Illinois razpisala nagrado do \$2500.00 za aretacijo ali umor nekega bančnega roparja, je sledila sedaj Chicago Jewellers Association z razpisom nagrade z vrednostjo \$1000.00 za vsakega ubitega bandita in roparja. Polagoma bomo dobili pravega cenika za take "hvalevredne umore" in brez dvoma bo le še vprašanja časa, ko se bodo lotili specialisti tega novega in skrajno dobičkanosnega biznisa.

Imenovana zveza juvelirjev je pred kratkim objavila po celem Chicagu plakate v katerih se obljublja po \$1000 vsakemu mirovnu uradniku, uslužbenemu ali agentu juvelirjev, ki ubije osebo, katero se zaloti pri oropanju kakšnega juvelirja ali kakšne juvelirske prodajalne, — če je tako usmrčenje potrebno ter dovoljeno na temelju postav države Illinois.

Z drugimi besedami rečeno je vsak tat ali bandit, katerega se zaloti v kakšni zlatarni, prosti divjačina, za koje usmrtenje plača zveza juvelirjev nagrado v znesku \$1000. Da je bilo usmrčenje "potrebno", seveda ni nikdar mogoče dokazati — in isto velja tudi glede nasprotnega. Da mora spadati tako usmrčenje v okvir postav države Illinois, spada tudi med čedne fraze, ki nimajo nobenega pomena, kajti živi juvelir ima proti umorjenemu postopaju vedno prav.

Skrajno prilično je bilo, da je zveza juvelirjev navedla med onimi, ki so vredni sprejeti tako nagrado, tudi uslužbenec juvelirjev samih. Na ta način se bodi te uboge pare, ki so ponavadi toliko pametnih nazorov, da nimajo nobenega povoda riskirati svoje življenje v interesu svojih bosov, da se poslužijo ob vsaki možni priliki, kadarkoli je jim približno kak sumljiv človek, orožja. Tisoč dolarjev pomenja namreč čedno svetlo v življenju slab plačanega klerka.

Dosti manj "nobel" pa so juvelirji, če se le ovadi kakšnega tatu dragocenosti, to se pravi, če se ga izroči živega v kremlje ameriške justice.

Za kaj takega plača zveza juvelirjev le po \$250, to je le 25 odstotkov premije za usmrčenje. Razvtega po mora biti prijavljena oseba tudi obsojena.

Če se gospodu lopovu ali namišljenemu lopovu posreči izmuzati se s pomočjo dobrega zagovornika, ali če je res nedolžen, — ne dobi ovaduški uslužbenec niti centa, kljub vsem naporom in sitnosti.

Pameten mož v Cook okraju se vsled tega ne bo pečal s takimi smešnimi stranskimi stvarmi. Ne bo hotel prevzeti rizika, da ostane njegova nemornost nenagrajena ter bo šel rajše po varni poti. Z varnim strelom bo uničil vsakega, ki se mu zdi sumljiv in o katerem lahko domneva, da ima namen oropati juvelirja.

Skrbel bo tudi za to, da bo krogla pogodila pravo mesto, da bodo ostala usta zaprta in da ne bo mogel dotični nikdar več odpreti oči. "Mrtva usta ne pripovedujejo nikakih povesi", — se glasi stari ameriški rek in tisoč dolarjev nagrade je treba le dati, če je bilo usmrčenje potrebno ter dovoljeno na temelju postav države Illinois.

To pa je mogoče najbolj tehtno dokazati, če ni nikakih živih ust, ki bi mogla trditi nasprotno.

Res, v Združenih državah napredujemo s civilizacijo in kulturo!

Ukrep čikaških juvelirjev je naravnost smešen, če vzamemo vpoštev vse momente, združene z roparskim napadom. Bandit je ponavadi omamljen, ker je iskal v umetnih, omamljivih sredstev korajže za svoj zločin. V drugi vrsti pa ni naloga privatnih izkoriščevalcev in podjetnikov izboljšati moralno prebivalstva z umori, kajti ta pravica je rezervirana v moderni družbi izključno le oblastim. V tretji vrsti pa je sedanj val zločinov po vojna prikazen, posledica velikanskega brezdnja, ki zija med bogatimi in revnimi sloji ter prismojnih socijalnih novotarj, med katerimi spada v prvi vrsti prohibicija.

Javno razpisane nagrade za usmrčenje banditov, kot zadnja v Chicagu, so le znak splošne podivjanosti, ki pa ni nikakor omejena na revne sloje, iz katerih se rekrutirajo banditi, temveč divja še bolj splošno v takozvanih boljših, premožnejših in merodajnejših slojih prebivalstva.

Zopet težka krtev streljanja.

V Slovenskih Gorah so pričeli s trgovijo in s tem seveda tudi z običajnim streljanjem z možnarji, ki je povzročilo našemu ljudstvu že toliko težkih nesreč. Te dni so pripeljali v mariborsko bolnico 27-letnega posestniškega sina Martina Kranja od Sv. Marjete ob Pesnici. Kranje je hotel počastiti gostev s streljanjem z grča. Možnar pa mu ni hotel po-

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Bog ve, kaj bodo sedaj poredili Koverta, Grdina in drugi kompanjoni, ki so trdili in še trdijo, da Glas Naroda laže, ponareja in kuje dopise in vse drugo, česar je edino zmožna le kaka nizka duša, katerih pri Glasu Naroda kar mr-goli, kakor pravi čikaška Edinost. V zadnji številki G. N. sem videl oni dopis članice KSKJ iz Chicaga, ki je bil v listu fotografiran. — Tako sedaj o lažeh in potvarjanju ne more biti nobenega govora več. Sprva sem mislil, ko sem zagledal omenjeni dopis, da je to kako starokrajsko pismo in sem mislil: kaj vraga, da Glas Naroda še vedno priobčuje ta povojna pisma! Gledam in berem, pa vidim, da bi moral Grdina priti na dan s tistimi 100 ali 500 cepaki, katere je obljubil, če prinese Glas Naroda dokaz resnice, da je omenjeni dopis res pisala dotična članica iz Chicaga. Bravo, Glas Naroda, tvoja velja in dobro si jo pogodil! — Stotaki se ne pobirajo dandanašnji kar tako po smeteh. In če niso babe in klepetulje najnižje vrste, bodo tudi sedaj svojo obljubo brez besedičnega izpolnila ter osteli tisti stotak in mir besedi. To je pa prav malo verjeti, ker možakev jih je prav malo ali nič v njih!

Sedaj lahko vidijo tudi tisti, ki so dosedaj nekako dvomili, da bi se bila članica KSKJ družila kaj takega napisati. Zdaj imajo črno na belem in tako jasno, da lahko otipljejo, in kar je napisala, je tudi resnica in nikaka pregrešna stvar. Če bi le kaj več takih nagrad obljubili, in jih tudi plačali, pa bi Glas Naroda dobro kupčijo delal! Seveda, čeljustiti in druge dolžiti, to zna marsikdo, da bi pa izpolnil obljubo, tega pa ne! Sedaj mislim, da če ne bodo tistega osteli, bodo vsaj molčali, kakor da je vse pozabljeno. Bravo, Glas Naroda, sedaj si jih panal!

Pozdrav in obilo naročnikov!

Naročnik.

Claridge, Pa.

Tu ni nič novega in ničesar posebnega, temveč vse pri starem. Delamo seveda, kar je tudi pričakovati vsakokrat v Westmorelandu, kadar drugod štrajkajo ali imajo drugačne neprilike; to zna, kaj namreč naši gospodje zmerom izrabiti. Glede zaslužke je pa tudi znano, da nam dajo to, kar so drugod odklonili. Tako je bilo pri nas odnekdaj in bo tudi v bodoče. Pač ni pomoči, kakor nam je že preteklost nešteto krat pokazala.

Omenim naj, da priredi dne 31. oktobra društvo Svobodno miselnih Zvez veselić in vabljeno so vsi, ki jih veselić ples in druga zabava.

Zabave bo kot po navadi dovolj, zato pridite v obilnem številu na naš Slov. Nar. Dom. ob navadnem času večer.

Pri vsem tem mi pa prilaja na misel, da drugod prirejajo veselice in zabave v korist Doma slepih v Ljubljani. Ali bi ne mogli mi tu v Claridge-u tudi kaj takega prirediti? Nas je tu precej, in tudi dokaj društev; zavzeli bi se ter priredili veselico ali kaj sličnega v korist največjih revežev v stari domovini. Pokažimo, da nismo brezbržni, kadar je treba žrtvovati za dobro stvar! Sicer je slišati glasove, naj jim država pomaga, toda če bodo na državo čakali, bo žalostno zanje. Sicer pa niso v tem pogledu tudi druge države prav nič boljše. Nekdo pa bo moral tem revežem pomagati!

Hočemo li ohraniti dobro ime naših slovenskih naselbini? Če tako, potem nam je treba nekaj ukreniti. Mi vsaj nekaj zaslužimo, malo bi si že tu in tam odtrgali. Ali si bodo oni, ki ne delajo in ki sami potrebujejo podpore?

Kakor vidite, Glas Naroda že celo poletje nabira prispevke in je že tudi precej nabral, kot vidimo v izkazih, ki jih priobča od časa do časa. Glas Naroda nam je tudi porok, da bo prišel nabrati denar v prave roke, da ga ne dobi država v pest za puške in topove, kot mislijo nekateri. On že ve, komu denar izroči. Leto in leta je že nabiral za to in ono, in še vedno so dobili denar tisti, ki jim je bil namenjen. Zato, če bomo storili to, bomo storili veliko dobroto onim

revežem, poleg tega pa takorekoč tudi nekako uslugo našemu dnevniku G. N., ki ga bo gotovo veselilo, če bo mogel s svojim posredovanjem čim več nabrati za to plemenito stvar. Glas Naroda je poštenjak in ima čiste in ravne smer-nice, po katerih hodi, kar lahko vsakdo vidi. On je tudi vedno pripravljen pomagati vsakemu, ki je v potrebi.

Pred časom se je nabiralo za obravnavo profesorja Scopesa, ki je učil teorijo evolucije. Evolucija obstoja, saj to smo že v šoli slišali in še vedno slišimo, da se je človek razvil tekem časa iz nižjih vrst bitij. Scopesu bodo že drugi pomagali, saj je sin stomilijonskega bogatega naroda, in naši centi bi ne bili nič toliko, kolikor je kapljica v morju, pa če tudi bi dali vsak po petak ali več. Nikjer ne bi bilo to zapisano, najmanj pa v kakšni knjigi. Če pa s slepim pomagamo, bodo vedeli za nas čez deset in tudi petdeset let in bo tudi naše ime na častnem mestu. Ni pa izključeno, da se ne bi tudi kdaj izmed nas nahajal nekega dne med onimi reveži, ker vsakdo ve, da kolo sreče se suče in z njim tudi usoda nas vseh.

S pozdravom vsem, ki se na to stvar!

STRAH IN TREPET ROMUN-SKE

Rumuni so zopet vsi iz sebe: Terrente je že zopet zunaj! Cela tri leta ni bil nihče v ustju Donave varen pred njegovo število, dobro organizirano tolpo. Terrente se je imenoval "kralj močvirij". Država se je naravnost bojevala z njim in njegovimi ljudmi, ni se ji pa posrečilo, da bi se ga polastila.

Naravnost nevarnost je, kako se je drzni ropar norčeval iz rumunskih oblastev, ki so ga zasledovale. Mnogokrat se je s tovariši obkel v vojaško obleko in pomagal pravim vojakom samega sebe loviti. Pa to še ni bilo tako hudo. Kavalir, kot je bil, je dal pod no ali drugo pretvezo vojakom, ki so ga zaman iskali, za pijačo in sam z njimi kvočal cele noči.

Terrente je najraje plenil poštno in davčne blaginje, ker je vedel, da ni v državne urade tako težko vdreti in da je navadno v njih mnogo denarja. Revežem je navadno prizanesel, da celo pomagal jim je. Zato so ga tudi skrivali, kjer so le mogli. Ko je ta roparski glavar dovolj nagrabil za brezvestno življenje, jo je hotel popihati v Ameriko, pa so ga spoznali v Hamburgu, prijeli in poslali domov, kjer so ga sprejela oblastva z odprtimi rokami. Za njegove napore so ga hoteli nagraditi s povišanjem na vislice ali vsaj z dosmrtnim stanovanjem in hrano v kaznilnici.

Rumunske oblasti pa so delale račun brez krivmarja, v našem primeru brez Terrente. Galantni ropar, ki ni imel zaslužnikov sam, med reveži, ki jih je obdoroval, ampak tudi med ženskami, ki so naravnost iščale za njim, je bil navajen na boljše hrano, kot so mu je nudili v zaporu in se je tudi čutil omejenega v svobodi. Zato je sklenil, da se za nezahvalno gostoljubnost lepo zahvali in se poslovi kar po francoski. Popihal jo je iz ječe in pobegnil v Rusijo, ki je zadnje čase prevzela ulogo predvojnje Amerike, nareč da je postala ekdorado za defraudante in podobno svojati. Terrente se je nemara prvotno držal tradicije, ko je hotel neopazen s plenom smukniti preko velike luže, pa se je pod ljučem domislil, da so se časi izpremenili in da mora ubrati vzhod na pot.

No, in sedaj se razlega po vsej Rumuniji in sem krik: Terrente je zopet zunaj. Pojavil se je v Tulci in se zopet lotil svojega starega rokodelstva, namreč koncesionirane odpiranja blagajin in olajševanja bogatašev.

Peter Žgaga

V New Yorku je društvo svetega Franciška, ki je bilo svojčasno izključeno iz Katoliške Jednote, ker so se možje-odborniki držali pravil ter niso hoteli proti pravikom sprejeti nekega kandidata v svoj krog.

Možje so ustanovili svoje neodvisno podporno društvo, ki dandanes lepo procvita, ostale članke je pa sprejela Jednota nazaj in jih oblagodarila z ekstra-duhovnim vodjem — z gospodom newyorškim župnikom. To društvo je priredilo vinski trgatav pod slovensko cerkvijo v New Yorku.

Vinska trgatav je v splošnem dobro uspela, dogodil se je pa na nji tudi nepričakovan dogodek: Član društva sv. Franciška je namreč obreal fratra Akurzija.

Frater Akurzij je dobro znan vsem newyorškim Slovincem ter je njegova poglavitna naloga kuhati gospodi na Osmi jed in pijačo.

To je navsezadnje brezpomemben dogodek.

Vseeno bi pa bilo dobro, če bi gospod Anton Grdina javno povedal, če človek zagreši bogoslužstvo, ako da klosterskemu kolu zaslužno breo v zadnjo plat.

Roman "Brigita", ki je tako grozno ugajal našim čitateljem posebno pa čitateljcem, je bil večeraj končen. Upam, da je tudi konec vse zadovoljil.

Nihče naj pa ne pozabi čitati novega romana, ki je začel danes izhajati na zadnji strani našega lista.

Roman je spisal priznani francoski pisatelj. In meni verjmite, da je to roman in pol.

Umrli je bogatin, o katerem se je splošno domnevalo, da ima osem milijonov premoženja.

Po njegovi smrti se je pa izkazalo, da je imel res osem milijonov dolarjev premoženja, poleg tega pa tudi šest milijonov dolarjev doiga.

Časopisje poroča, da so dediči, ki so razočarani, ker so dobili samo dva milijona verbičine.

Kako nehalen je vendar svet. Jaz naprimer bi bil popolnoma zadovoljen, če bi mi kak stric zapustil — bora dva tisočaka.

Izobrazba je lepa reč, toda dandanašnji precej stane. Če hočes dati hčer izobraziti ter jo pošljes v visoko šolo, ji moraš dati vsak teden par dolarjev za cigarete. In srebrna posodica, v kateri ima žganje, stane najmanj osem dolarjev.

Dosti se govori in piše o takozvanem srednjem razredu ameriškega prebivalstva.

Kaj pa je pravzaprav srednji razred?

V ta razred spadajo ljudje, ki nimajo toliko denarja, da bi lahko kupili kako dobro pijačo, pri vsem tem so pa toliko pametni, da hočejo piti butlegarskega žganja.

Na povelje Lige narodov se je vojna med Bolgari in Grki končala. Brez povelja Lige narodov se bo vojna med Grki in Bolgari v kratkem času zopet pričela.

V življenju je človek največkrat za eno ali za dve minuti prepozen.

Skoro v vsakem človeškem življenju nastopi takoj za spomladjo jesen. Poletja ni in tudi spomlad je kratka.

Francoski kabinet je odstopil. Več nemških ministrov se je poslovilo iz urada.

Vse to je brez pomena. Vse drugače bi bilo, če bi čitali, da je bivši nemški kaiser zopet zasedel nemški prestol in da je bil imenovan predsednikom nemške republike stari Clemenčau.

Kal turško-angleške vojne.

Spor radi Mosula pride po sklepu sveta Društva narodov pred stalno mednarodno razsodišče v Haagu. Predloženi sta mu v odločitev dve vprašanji: 1) Kaka je narava odločitve, katero ima na pravi svet na temelju člen 3. par. 2. lausanske mirovne pogodbe? 2) Ali mora biti odločitev soglasna ali se stori lahko z veliko večino glasov? Ali se moreta ob sporni stranki udeležiti glasovanja? Izražena je zaenot želja, da bi razsodišče izreklo svojo sodbo kolikor mogoče hitro, morda tudi v izredni seji.

Turške uradne kroge je zenevski sklep, kakor se poroča iz Angore, silno ogorčil. Očitano Angliji, da se je poslužila sedaj metode zavlačevanja potem, ko se ji ni posrečilo v deželi sami izzvati incidentov. Anglija zahteva, po turškem mnenju, da naj se Turčija z zaprtimi očmi odzove nečemu, kar je zanjo prvotnega interesa. Turčija pa ne bo imela nikdar take vlade. Že lausanska pogodba je bila izvožvana z težkimi koncesijami tako, da prebivalstvo Mosula želi priti k Turčiji. Pravica in pogodbe govorijo zanj. Nasproti ki bi morali vedeti, da vlada v Turčiji nov duh in da se mora govoriti s Turčijo na temelju enakosti, ako se hoče priti do kakšnega sporazuma. Carigradski "Aksam" izjavlja: "Je že mogoče, da je mosulsko vprašanje kravja kupčija med Anglijo in Francijo. Zgodi se večkrat, da se zadeva, ki se tiče Turčije, zavleče v pol pogovore splošnega značaja. Vselej se niso opustile te navade. Turčija pa, ki se opira na svojo lastno moč, hoče postati poseben faktor v ravnotežju velesil in napraviti konec politiki kravje kupčije okcidentalnih diplomatov na račun Turčije.

Pri razpravi v svetu Društva narodov je turški zun. min. Tewfik Ruchdi Bei nastopil zelo ostro in ponovil prejšnji predlog Turčije za ljudsko glasovanje na mosulskem ozemlju. Njegova vlada je pripravljena priznati rezultat svobodnega glasovanja tudi, ako bi bil za Turčijo neugoden. Izjavil je, da prebivalstvo v Mosulu z nestrpnostjo pričakuje odločitev o tem, usodnem vprašanju in da se pravi nameni angleške politike v tej stvari kmalu razkrijejo pred očmi celega sveta. Po njegovem mnenju ima svet Društva narodov samo pravico posegati. Končno je izjavil, da bo turška vlada sodbo stalnega mednarodnega razsodišča v Haagu, kakršnakooli naj bo, smatrala za neveljavno in je ne bo priznala. Razburjen je bil na to angleški kolonijalni minister Amery, ki je reagiral na izjavljanje turškega zastopnika in rekel, da s strani angleške vlade podana izjava, da se prizna sklep sveta, odpade in se smatra, kakor da ni bila predložena. Po sedanjim turški izjavi dobiva Anglija zopet polno svobodo za svoje delovanje.

Tako je napetost razvita in s sedanjim položajem mosulskega vprašanja niso zadovoljni ne Angličini ne Turki. Angleški zastopniki so mislili, da bo turški odgovor v Zenevi mnogo milejši in da se mosulski stvar še za nekaj časa zavleče, potem pa reši po par. 2. lausanske mirovne pogodbe? Ali mora biti odločitev soglasna ali se stori lahko z veliko večino glasov? Ali se moreta ob sporni stranki udeležiti glasovanja? Izražena je zaenot želja, da bi razsodišče izreklo svojo sodbo kolikor mogoče hitro, morda tudi v izredni seji.

Turške uradne kroge je zenevski sklep, kakor se poroča iz Angore, silno ogorčil. Očitano Angliji, da se je poslužila sedaj metode zavlačevanja potem, ko se ji ni posrečilo v deželi sami izzvati incidentov. Anglija zahteva, po turškem mnenju, da naj se Turčija z zaprtimi očmi odzove nečemu, kar je zanjo prvotnega interesa. Turčija pa ne bo imela nikdar take vlade. Že lausanska pogodba je bila izvožvana z težkimi koncesijami tako, da prebivalstvo Mosula želi priti k Turčiji. Pravica in pogodbe govorijo zanj. Nasproti ki bi morali vedeti, da vlada v Turčiji nov duh in da se mora govoriti s Turčijo na temelju enakosti, ako se hoče priti do kakšnega sporazuma. Carigradski "Aksam" izjavlja: "Je že mogoče, da je mosulsko vprašanje kravja kupčija med Anglijo in Francijo. Zgodi se večkrat, da se zadeva, ki se tiče Turčije, zavleče v pol pogovore splošnega značaja. Vselej se niso opustile te navade. Turčija pa, ki se opira na svojo lastno moč, hoče postati poseben faktor v ravnotežju velesil in napraviti konec politiki kravje kupčije okcidentalnih diplomatov na račun Turčije.

Pri razpravi v svetu Društva narodov je turški zun. min. Tewfik Ruchdi Bei nastopil zelo ostro in ponovil prejšnji predlog Turčije za ljudsko glasovanje na mosulskem ozemlju. Njegova vlada je pripravljena priznati rezultat svobodnega glasovanja tudi, ako bi bil za Turčijo neugoden. Izjavil je, da prebivalstvo v Mosulu z nestrpnostjo pričakuje odločitev o tem, usodnem vprašanju in da se pravi nameni angleške politike v tej stvari kmalu razkrijejo pred očmi celega sveta. Po njegovem mnenju ima svet Društva narodov samo pravico posegati. Končno je izjavil, da bo turška vlada sodbo stalnega mednarodnega razsodišča v Haagu, kakršnakooli naj bo, smatrala za neveljavno in je ne bo priznala. Razburjen je bil na to angleški kolonijalni minister Amery, ki je reagiral na izjavljanje turškega zastopnika in rekel, da s strani angleške vlade podana izjava, da se prizna sklep sveta, odpade in se smatra, kakor da ni bila predložena. Po sedanjim turški izjavi dobiva Anglija zopet polno svobodo za svoje delovanje.

Tako je napetost razvita in s

sedanjim položajem mosulskega vprašanja niso zadovoljni ne Angličini ne Turki. Angleški zastopniki so mislili, da bo turški odgovor v Zenevi mnogo milejši in da se mosulski stvar še za nekaj časa zavleče, potem pa reši po par. 2. lausanske mirovne pogodbe? Ali mora biti odločitev soglasna ali se stori lahko z veliko večino glasov? Ali se moreta ob sporni stranki udeležiti glasovanja? Izražena je zaenot želja, da bi razsodišče izreklo svojo sodbo kolikor mogoče hitro, morda tudi v izredni seji.

Turške uradne kroge je zenevski sklep, kakor se poroča iz Angore, silno ogorčil. Očitano Angliji, da se je poslužila sedaj metode zavlačevanja potem, ko se ji ni posrečilo v deželi sami izzvati incidentov. Anglija zahteva, po turškem mnenju, da naj se Turčija z zaprtimi očmi odzove nečemu, kar je zanjo prvotnega interesa. Turčija pa ne bo imela nikdar take vlade. Že lausanska pogodba je bila izvožvana z težkimi koncesijami tako, da prebivalstvo Mosula želi priti k Turčiji. Pravica in pogodbe govorijo zanj. Nasproti ki bi morali vedeti, da vlada v Turčiji nov duh in da se mora govoriti s Turčijo na temelju enakosti, ako se hoče priti do kakšnega sporazuma. Carigradski "Aksam" izjavlja: "Je že mogoče, da je mosulsko vprašanje kravja kupčija med Anglijo in Francijo. Zgodi se večkrat, da se zadeva, ki se tiče Turčije, zavleče v pol pogovore splošnega značaja. Vselej se niso opustile te navade. Turčija pa, ki se opira na svojo lastno moč, hoče postati poseben faktor v ravnotežju velesil in napraviti konec politiki kravje kupčije okcidentalnih diplomatov na račun Turčije.

DRZEN BEG SLUŽKINJE

Neka 22letna mladenka je služila v Prannerstrasse v Monakovem pri bogati družini. Imela je preveč posla in nič preveč lepo niso ravnali z njo. Odpustiti pa je vendar niso hoteli, dasi je večkrat rekla, da gre proč. Končno je sklenila, da zapusti svojo službo skrivoma in pojde k svojim staršem. Celo noč ni nič spala, zjutraj ob 6. pa se je odločila za oprostilen korak. Mislija je, da bo ob 7. uri že v vlaku in se bo veselila peljala proti domu. Strajco in spodnje krilo je imela na sebi, drugo je spravila pod pazduho ter se iz okna v drugem nadstropju spustila po vrvi proti stekleni strehi na dvorišču v višini prvega nadstropja. Nadejala se je, da pride tako v stanovanje prvega nadstropja in od tam slobodno iz hiše. Vrv pa se je utrgala in drz-na mladenka je padla na stekleno streho, katero je prebila in pri nadaljnjem padcu se na drugo tako steklo, skozi katero je priletela v spodnje bančne prostore na pisalno mizo. Pogumno dekle je mislilo, da je že rešeno, ali vsa vrata so bila zaprta, n. akar si je postavila na pisalno mizo stol in zleza na še nepojasnjen način skozi stekleno streho navzgor. Tu pa jo je zapazila neka stranka v hiši, se prestrašila in poklicala na pomoč. Prihiteli so ljudje, ki so spravili dekle na varno v prvo nadstropje, kjer se je pred njimi zgrudila nezavestna. Nato so jo spravili v bolnico. Tako se je rešila službe, domov pa bo mogla priti šele, ko ji zacelijo številne rane in ji spravijo razburkano živčevje zopet v red.

Smrtna kosa.

— V Ljubljani je umrla učiteljica ročnih del Karolina Zehrer.

Naznanilo.

vsem tistim, kateri hočejo poslati dolarje v staro domovino.

DOLARSKA IZPLAČILA —

izvršujemo v vseh delih Jugoslavije za pristojbino 4%, istotako v Italijo—zasedeno o-zeemlje za pristojbino 3%.

POŠILJATVE V DINARJIH IN LIRAH —

izvršujemo najtočneje in po jako zmernih cenah. Za vsako pošiljatev preskrbimo podpisano izplačilno potrdilo prejemnika. Brza in točna postrežba v vseh ozirih zajamčena.

DENARNE VLOGE prejemamo na

"Special Interest Account"

in jih obrestujemo po 4% mesečno obrestovanje.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA
POTNIŠKA POSLOVNICA

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Iz življenja angleškega rablja.

Za "G. N." priredil A. B.

(Konec.)

— Kaj, to-le naj oblečem?! Ali ni je ne morete narediti po meri, kajt izaz sem vaju po meri prikojenih oblek?

Ko sem prišel v jetnišnico, sem šel, kakor vedno, pogledat, soli večala v redu, potem pa sem dejal nekemu uradniku:

— No, do tu je stvar v redu. Sedaj bi pa rad videl Holta. — Jetniški uradnik je stopil z menoj k odprtemu oknu, ki je gledalo na dvorišče, kamor je imel priti vsak čas obsojenec na izprehod.

Ko sem ga uzel spodaj na dvorišče, sem izprva menil, da imam pred seboj atleta, ki gre na svojo vsakdanjo vajo. Bil je velik, lepo zračen nad šest čevljev visok človek, ki je samozavestno in hitro korakal, tako da sta jo dva paznika čemaj ubirala za njim.

Eno minuto pred osmo uro naslednjega jutra mi je jetniški ravnatelj pokimal ter mi dal znamenje naj vstopim. Jaz sem takoj odprl vrata njegove celice ter vstopil. Napočil je odločilni trenutek.

Holt je stal prav nasproti vrat ter gledal vanje, kakor da me je želel ugodati prvi trenutek, ko vstopim.

Poleg njega je stal jetniški duhovnik ter mu nekaj govoril, toda kakor se je zdelo, se Holt zanj ni brigal. Jaz sem prijel obsojenca za zapetje njegove leve reke in sem mu jo hotel baš zadrgniti, ko mi je Holt nenadoma izvil roko.

— Aha, — sem si mislil, — zdaj si bodo pričele sitnosti. Holt me je besno pogledal, nato pa zadajal vame:

— Ali je to potrebno? — mislil je s tem, če je potrebno, da mu zvežem roke.

— Da, potrebno je: — sem mu mirno odgovoril, kajti nikakor nisem hotel, da bi se bolj pobesnel.

Vendar moje pojasnilo mi ni bilo še dovolj. Obrnil se je h glavnemu vardenu, ki je stal zraven, ter se njega vprašal: — Je-li to potrebno? —

Ko mu je tudi varden to potrdil, je obsojenec zaškril z zobmi, stisnil pesti in zdelo se je, kakor da se hoče vreči na nas, naenkrat pa se je premislil.

V naslednjem trenutku sem mu zvezal roke na hrbtu, nato pa sem šel proti njegovemu vratu, da mu odnapnem srajco. Ko sem to delal, me je besno gledal, vendar pa je ostal miren.

Proti vislicam je korakal naglo in odločno, ne brigajoč se niti najmanj za duhovnika, ki je stopal poleg njega. Ko je dospel do vislic, je sam od sebe prostovoljno stopil na vzmetna vrata ter me izzivalno pogledal. Tedaj pa ga je moj pomočnik potisnil naprej, tako da je bil v dosegu moje roke, nakar sem mu jaz naglo potisnil kapo preko glave. Nato sem mu položil zanka okrog vratu in v naslednjem trenutku je že izgubil skozi vzmetna vrata v globlino.

— No, hvalabogu, samo da je končano, — je rekel pozneje neki jetniški uradnik. — Komaj smo čakali, da se ga iznebimo.

Nekateri obsojeneci pa so napram vsemu popolnoma indiferentni in brezbržni, in o enem takem slučajju hočem povedati v naslednjih vrstah.

Dne 14. septembra 1911 je umrla v Londonu in bila istotam pokopana neka občestvena stara devica, 49-letna Eliza Mary Barrow, ki je stanovala nekaj časa v hiši zakoncev Frederik Seddon v Tollington Parku v North Londonu. Po vsem videzu se je vse izvršilo naravno, toda pozneje se je izkazalo, da je bil to nadzirec črnih slučaj zastrupljenja.

Gospodična Barrow je živela v prepripi v vsem svojim sorodniki, kakor je že to običajno pri starih devicah, in minilo je že teden dni po njeni smrti, predno je sploh kdo njenih sorodnikov vedel, da je umrla. Ko so se nato zglasili v dotični hiši nekateri njeni sorodniki, ki so želeli z njo govoriti, se je delal Seddon na moč zaščitnega, da se niso odzvali njegovemu povabilu v pisnu, ko jim je pisal, naj pridejo na pogreb.

— Mi misimo prejeti nekakega pisma, — je dejal eden teh sorodnikov, nakar jim je Seddon zglasil v dotični hiši nekateri njeni sorodniki, ki so želeli z njo govoriti, se je delal Seddon na moč zaščitnega, da se niso odzvali njegovemu povabilu v pisnu, ko jim je pisal, naj pridejo na pogreb.

— Presenečeni in osupli so njeni sorodniki vprašali, če je bilo to potrebno, ker je bilo vendar znano dejstvo, da je bila zamrla prilično bogata. Vsota 25.000 dolarjev je bila investirana v nekem podjetju v Indiji, in poleg tega je posedovala posest, ki ji je donosala letnih 2.000 dolarjev obresti. Ker pa je bila čudaka in ekscentrična, kakor se omenjeno, je hranila tudi vedno po par sto dolarjev v zlatu v svoji skatli na komu. Njeno skupno premoženje znašalo najmanj svojih stotisoč dolarjev. Kako torej, da so priredili taki ženski tak beraški pogreb ter jo pokopali v skupnem javnem grobu?

Seddon je odgovoril sorodnikom da je po njeni smrti preiskal njeno sobo ter da je našel v dotični skatli samo približno dvajset dolarjev gotovine. To da je bilo komaj dovolj, da je plačal zdravnikov obisk in pokop v javnem grobu, v katerem je pokopanih skupno pet do šest oseb.

Videč, da je izgubil ves njen denar, so pričeli njeni sorodniki nekaj sumiti ter so izposlovali pri sodišču, da se njeno truplo odkoplje. In rezultat obdukcije je bil presenetljiv. Dr. Wilcox, glavni zdravnik Home Office, je ugotovil, da je bila Miss Barrow zastrupljena z arsenikom.

Predno se je Seddon zavedel, je prišla še policija, ki je aretirala ne samo njega, temveč tudi njegovo ženo.

— To je naravnost absurdno! — je rekel Seddon ogorčeno, ko so mu povedali, da je osumljen zastrupljenja umrle ženske. Vedel je namreč dobro, da je skrbno izbrisal vse sumljive sledove ter da mu bo težko ali sploh nemogoče kaj dokazati.

Oba zakonca sta prišla pred sodnika Bucknilla, nakar se je pričela dne 5. marca 1912 ena najbolj senzacionalnih razprav modernega časa.

Razprava je spravila na dan zanimive stvari. Tri dni pred svojo smrtjo je naredila Miss Barrow oporoko, katero ji je spisal Seddon in v kateri je imenovala njega glavnim izvedljivcem in zaupnikom. Svoje pohištvo, dragulje in osebno lastnino je zapustila svojim dvema adoptiranima otrokoma, kar maj dobita, ko postane ta polnoletna, ničesar pa ni določila glede gotovine in druge posesti.

Če bi Miss Barrow umrla, bi pripadel ves njen denar in vsa njena nepremična posest Seddonu. Miss Barrow je zbolela dne 1. septembra, dne 14. septembra pa je umrla, in sicer ob navzočnosti obeh zakoncev Seddon.

Pri obdukciji trupla so zdravniki ugotovili, da je bila žrtev zastrupljena z arsenikom. Porota je po kratkem posvetovanju spoznala obtožena krivim umora po prvem redu in sodni dvor ga je obsodil v smrt na večalih.

Jaz sem dospel v Pentonville jetnišnico en dan pred obdukcijo in videl sem, da ni obsojenec, ki bi malo vznemirjen radi svoje usode. Še tistega popoldne je prišel po svojega odvetnika, in mi smo se seveda na moč židili, kaj neki mu hoče. In mi-li hoče verjeti, da je hotel na smrt obsojenec mož v zadnjem trenutku svojega življenja izvedeti od svojega odvetnika, koliko je vrglo njegovo pohištvo, ki je bilo prodano na javni dražbi? To meče torej dovolj jasno luč na tega človeka, da si more čitatelj predodčiti, kako zakodrnjen grešnik je bil!

In kakšno semo je napravil v smrtni celici! Prišel je naravnost besneti, ako je izvedel, da je bilo pohištvo prodano za nižjo vsoto kakor jo je upal izkupiti. Tolkel je s pestjo po mizi, za katero je sedel ter rjul na odvetnika, čemu se ni bolj pograbil.

Kakor je bil ta morilec hladen in brezbržen ves čas izza svoje obsodbe, tako je šel tudi hladnokrvno v smrt.

Ko je šel v jutru 2. novembra leta 1918 neki bolniški strežnik iz bližnje bolnice po Regent Square v Bloomsbury, je opazil v notranjščini nekega ograjenega javnega parka paket, ki se mu je zdel na prvi pogled sumljiv. Ker je bil zavpi blizu ograje, je stržaj segel skozi z roko ter se kmalu prepričal, kaj mora biti v paketu. Preplezal je ograjo ter skočil v notranjščino vrta, da se natančneje prepriča o najdbi. — Pa naj o tej stvari povemo z njegovimi lastnimi besedami:

— Paket, — je povedal strežnik, — je bil zavit s papirjem in trdno povezan z motvozom. Ker nisem mogel razvozlati vozla, sem z nožem prerezal motvoz. Lahko si predstavljate mojo grozo, ko sem videl, da je v zavoju gornji del človeškega trupla. Glava je bila odrezana od trupla s tik nad rameni, in sicer s ostrim nožem.

Zavoj sem nato popolnoma razvil ter videl, da je to del ženskega trupla, ki je bilo oblečeno v lepo spodnjo obleko. Med to obleko pa je bil listič rjavega papirja, na katerem je bilo z okorno pisavo s svinčnikom zapisano: — "Kavoločni Belgijec".

Nič več se nisem pomišljal, temveč zaživžgal na piščalko, da prikličem policijo.

Predno pa je dospela policija, sem se pričel ozirati okrog, čudeč se, kje neki so ostali drugi deli telesa. Čemur sem se tudi zelo čudil, je bilo to, da so bili vsi deli gladko odrezani. Ker sem v šolunšnici pomagal pri nešteti operacijah, lahko mirno zatrdim, da bi niti zdravnik-kirurg ne mogel lepše odrezati udov, kakor jih je morilec v tem slučaju.

Opazil sem tudi nadalje, da je bil papir, v katerem je bila zavita grozna najdba, jedva nekoliko vlažen od jutranje rose, v sled česar sem sklopal, da zavoj ni mogel tam ležati dolgo časa. Spomnil sem se tudi, da je še po polnoči padel dež, vendar je bil papir v notranjščini suh.

Dr. Garbe, policijski zdravnik, ki si je ogledal najdbo, je izrazil domnevo, da je bil umor izvršen kvečjemu pred štiriindvajsetimi urami.

Naravno, da je ta stvar izzvala veliko senzacijo, ker je bil zločin skrajno misteriozen in zločinec ni pustil za seboj nikakih sledov, ki bi vodili do razrešitve te strašne tajne.

Ker je temu ženskemu trupu manjkala glava, zato je bila vsa stvar še težja, ker ni bilo mogoče dognati identitete zverinske umorjene žrte.

Ugotovilo se je le toliko, da je bil zavoj puščen v javnem vrtu no uro pred odkritjem, in da je moral umor po vsej priliki izvršiti kak zdravnik ali mesar.

Varstvena znanaka platna, v katero je bilo zavito truplo, in znak pralnice na spodnjem oblačilu žrte, to je tvorilo edine niti, katerim je morala slediti policija. In kakor so bile te niti tenke, vendar je z njih pomočjo policija ugotovila, da je bila umorjena ženska neka Emilienne Gerard, žena francoskega vojaka, ki je stanovala na tinsten Square, nekako eno miljo od kraja, kjer je bilo najdeno truplo.

Umorjena ženska je bila lepa, stara približno trideset let, in — kot so detektivski kmalu dognali —, so je oglašali pri nji večkrat neki obiskovalci, o katerem je bilo rečeno, da je njen svak. Ta

(Nadaljevanje na 4. strani.)

ZA MOŽEM



Te dni je odpotovala iz New Yorka proti Kurdistanu Mrs. Kermit Roosevelt, s svojimi tremi otroci. Njen mož raziskuje azijske divjine ter je že nabral več zanimivih predmetov za razne ameriške muzeje.

ŠOLA ZA ZLOČINCE

V Budimpešti je policija odkrila pravo šolo za zločince. "Ravnatelj" odličnega podjetja je bil stolovec in težki zločinec Nikor Nikvizez, prototip popolne propale. On sam je izvršil okoli 50 velikih vlovov. Njegova šola je bila strogo sistematično organizirana, delila pa se je na visoko, srednjo in nižjo. Njegov učenci so hodili po selih, kjer so se praktično udeleževali. Teorija se je tu spreminila v prakso. Ti so pripadali nižji šoli. Srednja kategorija se je poučevala v težkih zločinih. Učenci so morali mojstru dokazati uspehe njegovega pouka. V šoli se je predvsem pazilo, da kdo izmed "nadebudnih" ni na "lieu mesta" zapustil kakega sledu, odtise prstov itd. V slučaju opasnosti se je treba poslužiti orožja — tako se je glasila parola, zakaj "komu puščati nekoliko krvi, ne škoduje nič." Na žalost nadebudnih učencev šola ni dolgo uspevala in ni imela zaznamovati posebnih uspehov, zakaj gospod ravnatelj je bil kmalu prijet. Obtožen je samo treh umorov. Ninkovizez pravi, da je ječa univerza za zločince. Seveda je bila z njegovo aretacijo šola na mah uničena, svedrovski kandidati pa so se razkropili po svetu.

Zanimivo je, da je pred meseci pariška policija odkrila slično šolo, o čemer smo že poročali. Šola je bila na Montmartnu, bila pa je še polnejša nego budimpeštanska. Rafinirani in stari zločinec Musset je sprejemal v svojo šolo samo boljše ljudi. Gospodje in dame so se pri katedru teoretično poučevali v vlovih, poleg tega pa so se učili geografije pariških katakomb, kemije, fizike itd. Iz šole starega Musseta so izšli ženjalni zločinci. Policija je zasledila mojstra in vse njegove učence baš pri pouku. Zaplenila je poleg raznih zanimivosti celo zalogo pokradnega blaga, katero so hvaležni učenci poklonili mojstru.

Največja zločinska šola, pravzaprav univerza, je bila približno pred desetimi leti odkrita v Kairu. Na "zavodu" je poučevalo 10 "profesorjev", vsak svojo stroko. Vpisanih je bilo v šolo 300 učencev. Pouk je trajal tri leta, učence pa je moral pri nastopu šteti vsaj 10 let. Roditelji kandidatov za zločince so morali plačati šolnino, "absolventi" pa so se morali obvezovati, da bodo šoli dajali gotove odstotke od dobička. Poučevalo se je žeparstvo, tatvine po trgovinah, vlovni, maskiranje, izbrisanje vsakega sledu in kako je nasprotnika brez vsake težave napraviti za nesposobnega. Šola je izdal oblastim neki 10 letni učencev, ki so ga zasledili pri tatvini. "Profesorji" — bila je cela internacionala — so še pravočasno zaduhali nevarnost in izginiti. Zdi se, da sta Ninkovizez in Musset dva izmed onih profesorjev iz Kaira.

ZAHTEVA SE izurjene šivalke, na box-machine za moške slaničke. Pojasmila daje: Mrs. Schier, c/o Mallory Co., Danbury, Conn.

(2x 28,29)

DOLGA NEVIHTA

Iz St. Lambrechta poročajo, da je tam zadnje dni divjala nevihta, ki je trajala nepretrgoma celih 24 ur. Začela je zjutraj ob desetih in je trajala do naslednjega dne čez deveto uro. Ves ta čas je lilo kakor iz škafe, zraven pa grmelo in treskalo kakor da se je približal konec sveta. Ves čas so se užigali bliski, katerih je bilo mogoče naštet kar po deset na minuto.

Neka turistska družba, ki se je mudila v planinah, je imela priliko opazovati posebnosti neurja in je doživela med drugim tudi to, da je strela treščila v planiško kočjo. Strela je švignila skozi dimnik v pritličje, obiskala je kuhinjo, skočila zopet na dvorišče in vžgala senik, ki je zgorel do tal. Neki planinec, ki ni imel drugega opravka, je šel bliske in jih je naštel od 10. ure popoldne do 2. ure popoldne 4300. Potem se je tega naveličal in je legel v posteljo, iz katere je zlezal šele zjutraj, ko je nevihta ponehala. Neurje je napravilo velikansko škodo na drevju in pridelkih.

Dolga ježa.



Znani arizonski jahač Bert McCleod se je podal na 26.000 milj dolgo ježo. Obiskal bo vsako državo in vsako glavno mesto. Svoje potovanje upa zavrti v treh letih.

Dospela je VELIKA

Blaznikova

PRATIKA

za leto 1926. Cena 25¢ komad.

V pratiki je poleg koledarja in raznih zanimivih navedb tudi zgodovina 200-letnega obstanika. Prva pratika je namreč izšla l. 1726.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

TRI MESECE ZAPORA ZA

POLJUB

... Mi Italijani smo kulturni narod itd. S temi besedami je bil obsojen dunajski komponist in pisatelj na tri mesece zapora v Benetkah, ker je zagrešil v deželi 2000letne kulture strahovit zločin — poljubil je namreč neko damo.

Dr. Felber, ki je prišel te dni na Dunaj, pripoveduje o svojem konfliktu z oblastmi v Benetkah ter nadaljnjem nenavadnem doživljanju sledeče:

Dne 11. sept. zvečer sem spremljal neko znano Berlinčanko iz Benetk v Padovo. Vozili smo se na parniku proti Fusini, sedel pa sem z damo v oddelku prvega razreda. Vlačila je popolna tema in bila sva edina potnika. Kapitan ladje, zagrizen fašist, s katerim sem imel pri vstopu na ladjo hud spor, je nenadoma ukazal mornarju, naj žaromet okrene na klop, kjer sem sedel z damo.

Nesreča je hotela, da naju je žarek obsvetil baš v trenutku, ko sem damo poljubil. Kapitan je prišel divje kričati: "To je svinjarija, nezaslišano!" Ostala sva popolnoma mirna. Po prihodu v Fusino sem spremil damo do tramvaja, ki vozi v Padovo, sam pa sem se vrnil k ladji, hoteč se vkrečiti za Benetke. Čim sem stopil na krov, je pristopil mornar ter izjavil, da želi kapitan brez pogojev govoriti z menoj. Rekel sem mu, naj se kapitan sam potrudim k meni. Kapitan je nato prišel k meni in me pogljal v kajuto. Tu je prišel name kričati: "Takoj morate priznati ime dame. Takih svinjarij ne trpim v naši deželi!"

"Moje ime vam je na razpolago, dame pa žal ne smem izdati." "Potem vas izročim policiji."

Po prihodu v Benetke smo izstopili ter odšli k prvi policijski stražnici. Čakali smo dolgo na komisarja, ki je nekje pridno popaval. Komčno je prišel. Kapitan se je zapletel z njim v živahen razgovor, gestikuliral je z rokami in divje kričal. Razumel nisem ničesar. Komisar je zakričal: "Carriere, prismojere!" Dva karabinerja sta prišla, mi izpraznila žepa ter mi odzvela celo kravato in naramnice. Rekel sem, da moram ob 5. odpotovati, nakar je odvrnil, da me ob 4. izpusti. Pripeljali so me v zapor, kjer je že ležal pijan berač. Ob 4. ni bilo nikogar, še manj ob 5. Opokne sta prišla dva karabinjera, me zvezala in vodila preko najprometnejših ulic Benetk na centralni policijski urad. Med potjo smo srečali dr. Weissmana, katerega se dogodek pojmasil, nakar je šel z nami. Ta mje policijskemu prefektu predložil vso zadevo in mu zagrozil, da se pritoži pri Mussoliniju, ki ga osebno pozna. Prefekt

mu je pokazal vrata, mene pa so ponovno odvedli. Popoldne sta me dva karabinjera odvedla v zapor na Giudecca, kjer je bil sestavljen protokol. V ponedeljek je prišel drug uradnik, sestavil nov protokol, ugotovil mojo narodnost ter vse odpasal v Rim, da ugotove moja predživljenja. Nato so napravili odhiti mojih prstov. Istega dne zvečer je prišel v celico, v kateri sem bil zaprt z drugimi jetniki, sodnik ter mi v francosčini izjavil: "Na podlagi informacij smo prisiljeni proti vam kazensko postopati gospod! Vi ste v Italiji gospod in za vaš zločin predvideva zakon kazeno od 3 do 30 mesecev."

V torek mi je bila predložena obtožnica, v sredo so me odvedli na sodišče. Spal sem skupno s tremi težkimi zločinci. Pri razpravi ni bilo navzočega nobenega tolmača, pač pa sta kapitan in ladijski poročnik državnemu pravdniku nekaj živo tolmačili, nakar se je ta smje okrenil ter v lomljeni nemščini izjavil:

"Avstrije in Nemci morda doma pošteno žive, v Italiji pa menijo, da jim je dovoljeno vse. Mi Italijani smo kulturni narod. Dokikati se žene v javnosti, katero si lahko dovolite v Avstriji ali Nemčiji, ne pa v Italiji. Obsodba se je glasila: Tri mesece težke ječe. Nato so me z verigami na rokah odvedli v ječo, kjer sem ostal do 21. septembra, med samimi težkimi zločinci in homoseksualci. Na intervencijo avstrijskega konzulata sem bil nato izpuščen, poprej pa so še enkrat odtisnili moje prste na album zločincev."

Dunajski listi poročajo, da je dr. Felner zahteval obnovev procesa.

Kislica izborna sredstvo za čiščenje medenih predmetov.

Natresi na predmet, ki ga hočeš očistiti, finega peska, vzemi pest kislinih listov ter z obojnimi krepko drgni predmet. Potem pa z volneno krpo še enkrat pobriši.

ŠIVALKE

izvežbane na moških slaničkih, ki znajo šivati na box-machine, dobe delo.

Columbia Hat Mfg. Co., 580 Broadway, New York City.

Za dobro vdriguenje se ne more nič primerjati z dobim, stari

Pain-Expeller-jem

Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Šidro.

F. AD. RICHTER & CO. Betty & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.



ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE

REGALIJE, PREKORANICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD

Sigurno 25% ceneje kot drugod. VICTOR NAVINŠEK, 331 GREECE ST. CONEMAUGH, PA.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

NADUHA

Mednarodni zdravilski inštitut v Los Angelesu (N.Y. City) je razvil in izdal to zdravilo, ki ga uporabljajo vsi zdravniki, ki se ukvarjajo s težavami pri dihanju. Zdravilo je v obliki tabletk, ki jih je treba jemati po obroku. Zdravilo je v vsaki lekarni na voljo. Cena 25¢ komad.

Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Prvo poglavje.

Jasne dne v oktobru, leta 1880 je sedel mlad mož, v elegantni lovski obleki na obronku lepega hrastovega gozdiča, ki je pokrival s svojimi hladnimi sencami sprednje obronke jura-pogorja. Velik rjav prepelčar, ki je ležal par korakov vstran od svojega gospodarja v travi, je zrl nepremično na mladega moža, kot da ga hoče vprašati, kdaj se namerava dvigniti ter oditi naprej. Lovec pa ni bil nikakor volje da bi takoj nadaljeval svojo pot. Svojo puško je bil naslonil na drvo, svojo lovsko vrečo je vrzel za rob jarka in tak, s hrbtom proti soncu ter podpirajoč glavo z obema rokama, je opazoval krasno panoramo, ki se je razgrinjala pred njim.

Na drugi strani poti, ob kateri se je ustavil, se je razprostirala ob visokem gozdu, tratu, posejana z mladikami.

Gozdni teren, ki se je proti dolini polagoma redčil, je razkrival v dolini majhni trg Pont-Avesnes, za kojega rdečimi strehami se je dvigal stolp starodavne cerkve. Na desni strani je stal grad, obdan od širokih, osušenih jarkov, v katerih je bilo zasejano sadno drevje. Avesnes, ponižen potoček, katerega pa so prebivalci imenovali "reko", je blestel kot srebrni trak med okorelimi vrbam, kojih vejave se je klanjalo preko bregov.

Veter se je poigraval z gostim dimom, ki se je dvigal iz visokih dimnikov plavža, ki je razprostiral svoje očrnele zidove ob vzhodni griči, kojega skalne plasti so bile na številnih mestih preluknjane, v svrhu pridobivanja rude.

Nad temi izdolbinami so zlenele trte, ki so proizvajale lahko belo vino, katero so prodajali vinogradniki pod imenom "mozelsko vino". Sivkasto-modro nebo je bilo prepojeno z lučjo in lahna megla, prozorna kot koprena, je plavala nad višinami. Globok mir je počival nad to smehljajočo se naravo in zrak je bil tako čist, da je bilo mogoče, kljub precejšnji razdalji od doline, čuti zamolke udarce kladiv v napravah.

Vspavan v sanjavo stanje od miru, ki ga je obdajal, je lovec nepremično sedel na svojem mestu. Polagoma pa je pokrajina prenehala vzbujati njegovo zanimanje. Polastil se ga je občutek globokega zadovoljstva in smehljaje se je prepustil svojim mislim, ki so se bogveje potikale po preteklosti ali pa se izgubljale v slastno negotovost. Sonce je zlatilo vršice hrastov, iz zemlje je prihajala vročina in molk visokega gozda je postajal bolj in bolj intenziven.

Naenkrat pa se je mladi mož preudrnil iz svojih sanj. Pes mu je položil svoj hladni smrček na kolena in dvoje oči s človeškim razumnim izrazom je naslovilo nanj nemo prošnjo.

— Ej, — se je zasmel lovec, — dolgočas si, kaj ne? Pojdi, ne bodi tako nestrpen takoj se vrneva.

Dvignil se je z vzhodom, oprtal lovsko torbo, vzel puško, prekorail cesto ter stopil v gozdno loko.

Pes je bil prišel voliti med praprotjem. Za nekim grmom je naenkrat obstal z dvignjeno nogo, iztegnjenim vratom in nepremičen, kot izklesan iz kamena.

Komaj pa je stopil lovec par korakov naprej, ko je skočil velik zajec iz svojega kžišča ter odhitel z naglico kroglice. Mladi mož je takoj pomeril ter ustrelil. Ko se je dim razkahljal, je zapazil lovec, sicer brez presenečenja, a vendar ozlovoljen, zajca, ki se je izgubil v gozdu.

— Zopet zgrešil, — je mrmral in obrnjen proti prepelčarju, je rekel z resigniranim izrazom: — Kakšna smola, kaj ne? In tako lepo si mi ga spravil pred puško!

V istem trenutku je počil v gozdu strel, nekako sto metrov od mladega loveca.

Po kratki tišini je bilo čuti šum korakov, in velik, robusten mož, v modri platnjeni bluzi, z visokimi škornji ter velikim klobukom se je prikazal na robu gozda. V eni roki je nosil puško, v drugi pa je držal ustreljenega zajca za zadnji dve nogi.

— Zdi se mi, da ste bili bolj srečni kot jaz, — je rekel smehljaje mladi lovec, ki je stopil novdošlemu nasproti.

— Vi ste streljali, gospod moj? — je vprašal mož v modri bluzi.

— Da in sicer zelo nespretno, kajti žival mi je stekla skoro naravnost skozi nogi.

— Res, to ni posebno briljantno, — je pripomnil tujez ironično.

— Zakaj pa lovite v tem delu gozda?

— Jaz lovim tukaj, — je odvrnil mladi mož z lahniim presenečenjem, — ker imam pravico do tega...

— To komaj verjamem. Ta del gozda je last gospoda Derblaya, ki nikomur ne dovoli tukaj lova.

— A, tako. Last je lastnika plavžev v Pont-Avesnes, — je vzkliknil, nekoliko ošabno, mladi lovec. — Če se nahajam v njegovem revirju, se je zgodilo to brez moje vednosti ter mi je vrolo žal. Moram sem se izgubiti na poti. Vi ste brez dvoma lovski paznik gospoda Derblaya?

— In vi, kdo ste vi? — je vprašal mož v modrikasti bluzi, ne da bi odgovoril na stavljeno mu vprašanje.

— Jaz sem markij de Beaulieu ter vas prosim, vrjete mi, da ni sem vajen igrati divjega loveca.

Po teh besedah je tujez zardel, se spoštljivo priklonil ter rekel: — Oprostite, gospod markij. Če bi vedel, s kom imam opravka, bi si ne dovolil ustaviti vas ter zahtevati od vas pojasnila. Le nadaljujte s svojim lovom, prosim vas...

Medtem, ko je tujez govoril, ga je mladi markij pozorno motril. Kljub priprosti obleki je izgledal tujez zelo odlično. Njegov obraz, obrobjen od črne baze, je bil lep in inteligenten. Roke so bile fine in dobro negovane. Sploh pa je nosil puško one priproste bogatosti, kot jih zaajo izdelovati izključno le angleški orožarji.

— Hvala, — je odvrnil markij hladno, — Nimam časti poznati gospoda Derblaya ter vem le, da je skrajno neprijeten sosed, s katerim stojimo v slabih odnosih. Vsled tega mi je dosti lažje na tem, da ne oddam na njegovem posestvu niti enega nadaljnjega strela. Šele od včeraj naprej se mudim v Beaulieu ter mi je teren zelo malo znan... Moja lovška strast me je zvalila izven naših meja. Drugič pa se kaj takega ne bo več pripetilo.

— Kot vam je drago, gospod markij, — je odvrnil mož v bluzi, — Gospod Derblay pa bi bil zelo srečen, če bi vam mogel ob tej priliki dokazati, da je prav gotovo proti svoji volji neprijeten sosed. Pravico do doma Beaulieu si je lastil le v toliko, da je spjel tam mimo rovske železnice... Bodite pa prepričani, da to obžaluje ter da je pripravljen odkodovati vas poljubno. Meje med dvema sosedoma so pogosto zelo nedoločene, — je dostavil smehljaje. — Vi sami ste imeli ravnokar majhno izkušnjo v tem oziru, gospod markij... Ne obsojajte vsekler tega gospoda Derblaya, ne da bi ga poznali. Svojo strogost bi pozneje gotovo obžalovali.

— Vi ste gotovo njegov prijatelj, — je pripomnil markij, — mogoče eden njegovih uradnikov, kajti zagovarjate ga z unemo... — Ki je povsem naravna, verujte mi, gospod markij! — Hitro pa je prešel tujez k drugi stvari ter dostavil:

— Vse kaže, da niste bili danes posebno srečni, ne v Beaulieu, ne v Pont-Avesnes. Gospod Derblay je ponosen na svoj lov ter bi seboj. Ali hočete zbrzdati tega zajca, katerega ste mi prignali na seboj. Ali hočete obdržati tega zajca, katerega ste mi prignali na pot in ali smem dodati še štiri jerebice?

(Dalje prihodnjic.)

Iz življenja angleškega rablja.

(Nadaljevanje z 3. strani.)

Človek je bil v sosesčini dobro znan, ker je vozil vedno svoje stvari na čudno izgledajočem vozčku, v katerega je imel vpnečnega meza ali mulo. Gredeč za tem sledom, je policija ugotovila, da je bil dotični človek Francoz, po imenu Louis Voisin. Ko so ga pripeljali na policijsko postajo, je zanikal vsako vednost o zločinu.

Nato je prišlo do dramatičnega razvoja stvari. Policijski inspektor Wensley je ukazal svojemu tolmaču, kajti Voisin je govoril angleško slabo ali skoraj nič, naj vpraša Francoza v njegovi materniščini, če bi bil pri volji zapisati besedi "krvoločni Belgijski". Ti dve besedi sta bili namreč zapisani na kosu papirja, ki je bil v paketu, v katerem je bilo zavito razkosano truplo žrtve.

Voisin je res zapisal omenjeni dve besedi, naker je bilo takoj jasno, da je pisava istovetna s pisavo na onem kosu rjavega papirja.

Zdaj so se razpršili vsi dvomi. Policija je uvedla namudoma preiskavo na njegovem domu, in res, tam je našla glavo umorjene nesrečne žrtve in obe roki! V neki miznici njegovega pohištva pa je bilo najdeno tudi nekaj zlatnine umorjene ženske.

Kljub temu, da je bil vsakdo prepričan o Voisinovi krivdi, je ta vendar dosledno tajil vsako vednost o zločinu. Povedal je neverjetno istorijo, kako je našel truplo umorjene ženske, in ker se je bal, da bi njega osumili, je zavil posamezne kose v papir ter jih odnesel ven, dočim je glavo in roke skril v svojem stanovanju.

Porota se je posvetovala komaj petnajst minut ter ga je spoznala krivim. Ko se je vrnila v sodno dvorano, je vstal klerik ter vprašal obtoženca v francoskem jeziku, če ima še kaj pripomniti.

Voisin se je poskušal nasmejati.

— Jaz sem nedolžen nad tem zločinom, — je rekel Voisin.

Nato je vstal sodnik ter proglasil sodbu v angleščini:

— Voisin, obsojeni ste na smrt, kakršno predpiše angleški zakon. Bog se usmili vaše duše!

Obsodba je bila nato prečitana še v francosčini, in Voisin, ki je bil mirno poslušal, je potem odšel v spremstvu stražnikov iz dvorane.

Ko se je naslednjega jutra približala ura eksekucije, sem odšel s svojima pomočnikoma k celici, v kateri je bil zaprt obsojenec. Ko sem dospel tja, sem slišal, da obsojenec rogoviti in kriči. Izvedel sem, da ni hotel zajtekovati in slišal sem ga, kako je kričal in jokal.

No, mene to ni iznenadilo, kajti taki brutalni morilec je navadno tako obnašajo. Kadar napoči njihova ura. — Ko smo tako tam čakali, je prišel jamaški zdravnik s čašo brandija, katerega je ponudil obsojenemu možu.

Zločinec se je nato nekoliko umiril in meni je dal razumljivo znamenje, naj vstopim. Ko sem stopil v celico, sem videl Voisina sedčega med dvema duhovnikoma.

Voisin je še vedno tiho ihtel in v lovcu je stiskal žepni robee, ki je bil popolnoma premočen od solza. Duhovnika sta glasno izgovarjala svoje molitve, obsojenec pa je nekaj mrmral, o čemer sem sklepal, da moli v francosčini.

V par trenutkih sem mu zvezal roki ter ga nato pustil svojima pomočnikoma. Nam pa sem naglo odšel proti vešalom, da bi ga tam čakal. Kmalu nato sem ugledal žalostno procesijo, ki se je pomikala proti vešalom; v sredi paži

kov je korakal Voisin, in sicer s dokaj trdno.

Čim je stopil na vzmetna vrata, sem mu položil zanko okrog vratu, toda v tistem hipu so mu odpovedali žveci. Toliko da se ni onesvestil in težko se je naslonil name; jaz pa sem pomignil svojima pomočnikoma, ki sta pristopila ter ga prišli.

Ko je bilo vse pripravljeno, sem dal znamenje pomočnikoma, ki sta odstopila od obsojenca, moja roka pa je potegnila držaj.

In vse je bilo končano. Voisin je umrl skoraj hipoma, in jetniški zdravnik in ravatelj sta mi čestitala na mojem delu.

ČUDNO POROČILO

Da kdo čita vest o svoji smrti, se je že večkrat pripetilo. Menda se pa ne bo tako hitro zgodilo, da bo kdo pri prebiranju časopisja naletel na poročilo o svojem lastnem umoru.

Ta čuden dogodek se je pripetil nedavno Angležinji Carrolovi iz Blackpoola, ki je lepega dne v svoje nemalo presenečenje naletela na vest, da jo je umoril njen mož Hugh Carroll. Morilec je na policiji "priznal," da je izvršil svoj čin in je tudi navedel vse okoliščine, zakaj, kako in kdaj je spravil svojo ženo na oni svet.

Gospa se je takoj vsedla k mizi in pisala policiji pismo, ki ga je začela z besedami "Poročiti Vam imam, da sem še vedno živa in da se prav dobro počutim." Carrollova je nadalje povedala, da je pobegnila z otrokom od moža, ker ni mogla več z njim živeti. "Vso storijo o mojem umoru si je ljubeznivi gospod soprog kratkomalo izmislil iz samega veselja do senzacije," je zaključila Angležinja svoje pismo.

Policijski načelnik v Blackpoolu se je prijazno zavezal za gospo in njenega sinčka, moža pa so v taknili v luknjo zaradi napačne izpovedi.

SMRT ČUDAKA

Iz Allahabada poročajo: Neki indijski asket po imenu Loarkapri se je navzel tako fanatičnih nazorov o asketiz, da je sklenil umreti na neobičajen način. Pozval je dva svoja učence ter jima ukazal, da ga morata pokopati živega. Učenca sta šla po lopate, ter storila kakor jima je bilo ukazano. Ko je bila jama dovolj globoka, je asket zlezal vanjo in legel. Nato sta ga učenca pokrila z zemljo. Dve minuti nato se je slišal izpod zemlje religioznan pesem živega pokopaneja, potem je postalo vse mirno. Učenca sta ravnala po učiteljevi zapovedi ter sta grob zopet odkopala. Da se prepričata, če je asket že mrtev. In bil je res mrtev.

Ko je policija doznala za ta slučaj, je ukazala zapreti oba učenca. Po zakonu ste namreč bila obdolžena umora. Toda pri razpravi se je pokazalo, da ju ni mogoče obsoditi, ker sta postopala samo po ukazu svojega učitelja. Čin sta izvršila v nasprotju verskega fanatizma ter sta ga utemeljevala s tem, da se je njun učitelj s tem, da se je dal živ pokopati, odzval božjemu ukaz in da sta se, ona dva morala istotako držati njegove zapovedi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SLOVENSKI DNEVNIK V

SAMO 6 DNI PREKO

LA SAVOIE 14. novembra.

Havre — Pariško pristanišče.



Kabinje tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plin.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK

all lokalni agentje.

INDIJCI IN GLEDALIŠČE

Otroci kakor tudi priprosti ljudje ne razumejo, da dejanje na odru izjavljano ni resnično, in ako se jim to razlaga, ne razumejo, zakaj se igra, zlasti ako je kaj tragičnega. Taki so tudi Indijanci, kakor je to razvidno iz dogodka v Argentini, kjer so česki kolonisti priredili predstavo neke igre v prirodi. To je bilo v Pampi Floridi. Indijanci so bili prišli po strani gledat oder ob gozdu in prisostvovati temu, kar se bo godilo na njem. Pripeljali so s seboj svoje žene in otroke, ker je šel med njimi glas, da bo tam ob gozdu ne kaj izvanrednega, nekaj, česar se niso nikdar videli in slišali. Posedli so se naokoli in z odprtimi usti gledali igro. Niso se mogli načuditi in čestokrat so se razburili, čestokrat smejali ob raznih prizorih. Ko je prišlo v četrtem dejanju vojaštvo, da vstrelji kovača, okoli katerega se giblje dejanje igre, so bili Indijanci vsi iz sebe in ko je počila salva ter se je kovač mrtev zgrudil, so se zgražali, da se kaj takega dopusti in še bolj so bili začudeni potem, ko so videli, kako se česki kolonisti mirno razhajajo na svoje domove. Obsojali so njihovo postopanje, da se niso zavzeli za kovača in preprečili njegovo usmrtnico. K drugi predstavi je prišlo še več Indijancev. Tudi topot niso razumeli, zakaj je prišlo vojaštvo in ustrelilo starega kovača. Čeli so jim razlagali, da je to "gledališče" toda zaman. Odšli so v svoje tabore in zmagajali z glavami nad tem kaj vse počnejo beli ljudje.

PES V IZLOŽBI

Izložbena okna vabijo pasante, da si ogledajo stvari, ki so v trgovini na prodaj. Trgovci imajo posebne nameščence, ki so izveč bani v izlaganju blaga, pa tudi sami morajo biti iznajdljivi taki razstavljajci, da podajo gledalcu nekaj novega, kar ga vleče in vabi na okno in privabi v trgovino. Včasih pa sežejo trgovci po drugih sredstvih, kakor jim pač pride v glavo, da bi lažje razpečali svoje blago. Te dni je prišel neki trgovec v Curihu na misel, da postavi v izložbeno okno psička. Bilo je zvečer okoli 10. ure. Ljudje se vračajo domov. Okno dotične trgovine je bilo zelo razsvetljeno in kmalu se je ustavilo pred izložbenim oknom nekaj ljudi, ki so videli, kako se giblje po oknu mal lep psiček. Kjer je deset gledalcev, se jih kmalu nabere še več in okno je bilo oblegano z radovednim občinstvom. Psiček je prijel sedaj nogavico, sedaj kako pletenino in jo vlek v kot, kamor je spravil največ raznovrstnih ženskih nogavic, samih lepih, mičnih in vabljivih. Psiček je gledal na radovedno občinstvo se prikupljivo bližal steklu, potem pa je zopet vlačil v svoj kot za ležišče fine svilene nogavice. Gledalci so si zapomnili, da se prodajajo v oni trgovini, mimo katere so šli tolikokrat brez brige, prvovrstne nogavice in trgovce upa, da mu je psiček v izložbenem oknu naklonil mnogo kupev. Dober reklamni trik za večerne ure, ki utegne dobiti morda posnemovalce. Vsaka atrakcija pa traja le malo časa, zato iznajdljivost v trgovini za pripravljenost kupev ne sme nikdar pešati.

Kretanje parnikov - Shipping News

1. novembra: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen
4. novembra: Mauretania, Cherbourg; De Grasse, Havre.
5. novembra: Pittsburgh, Antwerp; Mount Clay, Hamburg.
7. novembra: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.
10. novembra: George Washington, Cherbourg; Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
11. novembra: Aquitania, Cherbourg.
12. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
14. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savole, Havre; Andania, Hamburg.
17. novembra: Bremen, Bremen.
18. novembra: Berengaria, Cherbourg.
19. novembra: Zeeland, Antwerp; Westphalia, Hamburg.
21. novembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.
24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.
25. novembra: Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.

28. novembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.
1. decembra: Muenchep, Cherbourg, Bremen.
2. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre; Arabic, Hamburg.
3. decembra: Thuringia, Hamburg.
5. decembra: Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.
9. decembra: Berengaria, Cherbourg.
10. decembra: Luetzow, Bremen.
12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
16. decembra: Mauretania, Cherbourg.
17. decembra: Mount Clay, Hamburg.
19. decembra: Andania, Hamburg.
22. decembra: Rochambeau, Havre.
26. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.
28. decembra: Majestic, Cherbourg.
29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.
31. decembra: Westphalia, Hamburg.

V JUGOSLAVIJO



TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZINJANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu od Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgland, Lspand, Pittsburgh, Zeeland, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Zdravne države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

OBEŠENJE V OSJEKU

Nedavno so na dvorišču sodišča v Bjelovaru obesili cigana Joso Oršoš-Kompaka, ki je pred nekaj meseci v neki vasi pri Koprivnici iz hvalčnosti, ker ga je vzel čez noč pod streho, umoril hišnega posestnika in njegovo ženo, 13-letno hčerko je težko ranil. Po strahovitem dejanju je krvoločni cigan razmetal vse po hiši. Ker pa ni dobil nobenih dragocenosti, si je nahrbtnik nabasal z raznimi živili in nato pobegnil. Že čez nekaj dni so ga orožniki aretirali, povedal pa jim je napačno ime Martin Balog.

V pete kpopolne so cigani sporčili, da bo naslednje jutro izvršena nad njim smrtna kazen. Bil je ves čas popolnoma miren. Ponoči je prestopil pil in jedel. Pred odhodom na morišče je prošil za duhovnika, naker je hladnokrvno stopil pred senat, da čuje še enkrat smrtno obsodbo. Justifikaciji je prisostvovala okoli 600 ljudi, izvršil pa jo je v Mauserjevi navzočnosti njegov pomočnik, ki je napravil s tem izpit rablja. Pri tem se je zgodila majhna nezgoda. Ko je obsojenec stopil na podnožnik, se je ta prevrnil, a so nezgodo takoj popravili. Smrt je nastopila v nekaj minutah. Po starem običaju so navzoči kupevali potem kosce vrvi in jih nesli domov, da jim prinesejo srečo.

ADVERTISE in GLAS NARODA

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1926.

Letos mu je cena 50¢

Naročilu priložite znamke, moneyorder, ali pa gotov denar v priporočenem pismu. Pratiško Vam pošljemo takoj in koledar pa kakor hitro bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogo knjig, ki bodo v listu Glas Naroda varočene.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko



Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na načrno poučen o potnih listih, pri ljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoreni dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v 1. l. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoreni tudi nedržavljan. Dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi del. tozaderna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje pronicu v stari kraj glasom nanovejšo uredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vie bo pripuščenih v približni treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljenov.

Ameriški državljani pa samoreni dobiti sem šene in otroke do 18. le ta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojena osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. d. 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Filite a pojasnila.

Prodajamo vome liste na vsd pto ge; tudi preko Trsta samoreni Ja goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo—

kdor kaj tate; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in c brtnike, pri katerih kupu jete ali naročate in ste a njih postrežbo zadovoljni da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem dost vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA